

■ TRIBUNA POLITICA

San Murezzan 2022

La realitat olimpica

DA SILVA SEMADENI, CUSSEGLIERA NAZIONALA PS GR

Il pli bel dal project «San Murezzan 2022» en ils bels pleds: «Il Grischun ha la pussavladad da mussar a l'entir mund in'interpretaziun moderna da gieus olimpics: cun cumpetiziuns sin aut livel – adattadas a la natira ed a las relaziuns dal plaz en ina regiun muntagnarda autalpina.» In questa fasa da crisa turistica vendan ils promoturs bain lur project e derasan cun insistenza entusiassem e sentiments da resvegl.

Nus percenter restan tar la bain documentada realitat da gieus olimpics. Empermischuns davart in niz economic e la persistenza n'en nagut da nov ... dentant èn ellas mai vegnidas ademplidas. Il Club Alpin Svizzer (CAS) scriva en sia analisa (2012): «Gieus olimpics n'en sa betg o strusch cumprovads sco persistents. Ils impuls per in svilup economic durabel èn restads sut las aspectativas.

Da l'autra vart ststattina grevezza ecologica ed in grond disturbi da la cuntrada e dal sistem ecolologic da las muntognas.» Ina tala mega-occurrenza na po insumma betg vegnir organisada duraivlamain. Gieus pli pitschens èn in'illusiodamai che las disciplinas èn già fixadas ed il dumber d'atlets, da funcziunaris, da schurnalists ed d'aspectaturs

crescha mintga giada. Ils gieus olimpics n'en oz betg pli mo ina scuntrada sportiva amicabla tranter ils pievels, dentant era ina gronda e lucrativa maschina da far raps. La missiva da la regenza grischuna per la candidatura «Gieus olimpics Grischun 2022» – il titel è dentant già superà cun San Murezzan

construcziun dad 1,5 milliardas francs veggiss realisà entaifer pacs onns. Las perspectivas da pudair profitar da subvenziuns da la Confederaziun procura tar ils promoturs per sentiments da plaschair. Ils gieus sezs traguttan traiss milliardas. Ina milliarda francs custan mo las construcziuns tem-

poranas che veggan pus spè demonstadas suenter l'eveniment. Gia oz è programmà in deficit dad 1,3 milliardas francs. Ils vair custs veggissan nus a savair dentant mo suenter il 2022. A Vancouver 2010 eran ils custs per la

2022 – sa preschenta sco in catalog d'empermischuns. Sco spetgà è persvasa la regenza da la realisabladad tecnica e beneventa la valur agiuntada brutta per las regiuns pertutgadas. Las aspectativas in connex cun la rentabilitad èn dentant bler memia grondas. L'experiencie mussa numnada-mai: Occurrenzas da sport grondas procuran mo per effects economics da curta durada, a lunga vista èn quels marginals. Gieus olimpics cunvegnan strusch. Nua ch'ins guarda: Daper-tut restan per il maun public debits ed infrastructuras surdimensiunadas.

Problematic èn ils custs gigantics. Gia tar la candidatura èn creschids ils custs entaifer pacs mais da 36 sin 60 milliuns francs. In immens program da

segirtad 900 millioni francs, tschintg giadas tant sco il preventiv. «L'IOC fa il grond gudogn, ils organisaturs stan botta per ils custs», ha commentà dacurt en la televisiun il cusseglier nazional Roland Büchel (PPS/SG), in enconuschi-der da la scena. Tar la tematica «ambient e duraivladad» chattainsa en las passa 40 paginas da la missiva da la regenza grischuna spiramain otg lingias. Tge intervenziuns per la natira e la cuntrada? Naginas respotas concretas.

Na, nus ans laschain betg tschorventar da bels pleds. Grischuns e grischunas èn sa exprimids già dus giadas encunter gieus olimpics en noss chantun. Quels èn memia gronds e memia ristgà per noss mund alpin.

